

ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไร
และประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์

โดย

นายโสภณ บุญถนอมวงศ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงกลยุทธ์
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไร
และประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์

โดย

นายโสภณ บุญถนอมวงศ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงกลยุทธ์

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

AN ASSOCIATION BETWEEN PROFITABILITY
AND ASSET MANAGEMENT EFFICIENCY

BY

MR. SOPON BOONTHANOMWONG

The logo of Thammasat University is a large, faint watermark in the background. It is a circular emblem with a central figure holding a book, surrounded by Thai script and the words 'THAMMASAT UNIVERSITY'.

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION
PROGRAM IN STRATEGIC MANAGEMENT
FACULTY OF COMMERCE AND ACCOUNTANCE
THAMMASAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2015
COPYRIGHT OF THAMMASAT UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

การค้นคว้าอิสระ

ของ

นายโสภณ บุญถนอมวงศ์

เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรและประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

เมื่อ วันที่ 24 เม.ย. 2559

ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

(รองศาสตราจารย์ ดร. มนวิภา ผดุงสิทธิ์)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สุภัทรกุล)

คณบดี

(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริลักษณ์ โจนกิจอำนวย)

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไร และประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์
ชื่อผู้เขียน	นายโสภณ บุญถนอมวงศ์
ชื่อปริญญา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงกลยุทธ์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สุภัทรกุล
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรและประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์ โดยพิจารณาจากอัตราส่วนทางการเงินแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานและอัตราส่วนทางการเงินที่แสดงความสามารถในการทำกำไรของอุตสาหกรรมการผลิตสุบู่ เครื่องหอม เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์ในห้องน้ำ ซึ่งรวบรวมจากฐานข้อมูล BOL ในปี พ.ศ. 2553-2557 ทั้งหมด 278 กิจการ ผลการศึกษาพบว่าอัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน 4 อัตราส่วน ได้แก่ อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ และอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร 3 อัตราส่วนคือ อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรจากการดำเนินงาน และอัตรากำไรสุทธิ

คำสำคัญ: ความสามารถในการทำกำไร, การบริหารสินทรัพย์, อัตราส่วนทางการเงิน

Independent Study Title	AN ASSOCIATION BETWEEN PROFITABILITY AND ASSET MANAGEMENT EFFICIENCY
Author	Mr. Sapon Boonthanomwong
Degree	Master of Business Administration
Major Field/Faculty/University	Program in Strategic Management Faculty of Commerce and Accountancy Thammasat University
Independent Study Advisor	Associate Professor Somchai Supattarakul,Ph.D.
Academic Years	2015

ABSTRACT

Independent study is aimed to study an association between profitability and asset management efficiency. By considering the asset management ratios and the profitability ratios of cosmetic industries, the data were collected from the database BOL include the financial ratios from the year 2010 to 2014. Total were 278 companies. The study found that total assets turnover, accounts receivable turnover, inventory turnover and accounts payable turnover are positively correlated with gross profit margin, operating profit margin or net profit margin.

Keywords: Profitability, Asset Management Efficiency, Financial Ratios

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความช่วยเหลือและสนับสนุนจากบุคคลหลายท่านซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สุภัทรกุล อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการวิจัย และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.มนวิภา ผดุงสิทธิ์ คณะกรรมการพิจารณางานวิจัยที่ได้ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ ซึ่งทำให้งานวิจัยนี้ออกมาสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมไปถึงเจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโททางการบริหารธุรกิจ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ให้คำแนะนำและประสานงานต่างๆ จนการค้นคว้าอิสระสำเร็จได้ด้วยดี

ขอบคุณหัวหน้า เพื่อนร่วมงานและลูกน้อง บริษัท นีโอคอสเมต จำกัด ที่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลืองานประจำระหว่างที่เรียน

ขอขอบคุณเพื่อนๆ XMBA รุ่น 30 กลุ่ม dream team ที่เป็นกำลังใจ และคอยสนับสนุนจนการค้นคว้าอิสระสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ขอขอบพระคุณ ครอบครัวพิบูลย์มณี ที่คอยดูแล ช่วยเหลือและสนับสนุนในการศึกษาของผู้วิจัย

นายโสภณ บุญถนอมวงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญตาราง	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์งานวิจัย	3
1.3 ขอบเขตการศึกษา	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	5
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	12
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	12
3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล	13
3.2.1 การหาค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)	13
3.2.2 การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation)	13
3.2.3 การหาค่าความถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)	13

บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล	14
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น	14
4.1.1 จำนวนกิจการที่ใช้ในการวิจัย	14
4.1.2 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา	15
4.2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation)	17
4.3 การวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)	19
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	24
5.1 สรุปผลการวิจัย	24
5.2 ข้อจำกัดในการวิจัย	27
5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต	28
รายการอ้างอิง	29
ประวัติผู้เขียน	31

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 สรุปรประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	13
4.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	14
4.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของ Full Samples (Descriptive Statistics)	15
4.3 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของ Positive Profit Margin Sample (Descriptive Statistics)	16
4.4 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Full samples (Pearson Correlations)	18
4.5 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Positive Profit Margin samples (Pearson Correlations)	18
4.6 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่ายระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม (Full Samples)	20
4.7 การวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่ายระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (Positive Profit Margin Samples)	22

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันผู้คนให้ความสำคัญกับการดูแลรักษาร่างกายให้มีภาพลักษณ์ดูดี สวยงาม มีสุขภาพที่ดี ตามกระแสดารานักร้องทั้งในเมืองไทยและต่างประเทศ จึงทำให้เครื่องสำอางเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของผู้บริโภคมากขึ้น ในสถานะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวส่งผลให้ผู้บริโภคชะลอการซื้อ หรือกระทั่งสถานการณ์ความวุ่นวายทางการเมืองที่เข้ามากระทบให้หลายภาคธุรกิจต้องชะลอการลงทุน แต่สำหรับธุรกิจ ความสวย ความงามนั้น กลับไม่ได้รับผลกระทบเท่าใดนัก โดยจะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมเครื่องสำอางไทย มีมูลค่าตลาดรวมถึง 2.2 แสนล้านบาท มีการเติบโตถึง 10% โดยในปี 2558 นี้ น่าจะมีมูลค่าการส่งออกเครื่องสำอางเฉพาะสบู่และผลิตภัณฑ์รักษาผิวกว่าแสนล้านบาทแล้ว และคาดว่าปี 2563 มูลค่าตลาดรวมจะเติบโตกว่าเท่าตัว โดยเฉพาะภาคการส่งออก ซึ่งมีโอกาสขยายตัวไปกว่า 2 แสนล้านบาท

อุตสาหกรรมเครื่องสำอางไทยในปัจจุบันอยู่อันดับ 16 ของโลก และไทยอยู่ในอันดับ 3 ของเอเชีย ต่อจากประเทศญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ ซึ่งในประเทศไทย มีจำนวนโรงงานรวม 762 ราย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการเอสเอ็มอี ประมาณ 520 ราย จากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (เออีซี) จึงทำให้ผู้ประกอบการภาคธุรกิจอื่นหันมาให้ความสนใจในธุรกิจเครื่องสำอางกันมากขึ้น

การดำเนินกิจการของทุกบริษัทล้วนต้องสร้างผลกำไรให้ได้ การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis) เป็นเครื่องมือที่สำคัญแสดงให้เห็นฝ่ายบริหาร เจ้าของกิจการ ตลอดจนนักลงทุนเห็นว่า มีอะไรเกิดขึ้นกับธุรกิจหนึ่งๆ นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือที่ชี้ให้เห็นถึงส่วนที่มีความมั่นคงแข็งแรงและจุดอ่อนทางการเงินของธุรกิจนั้นๆ นอกจากนั้นยังช่วยในการวางแผนและความคุมการดำเนินงาน ตลอดจนใช้ในการประเมินความสามารถในการทำกำไร และความเสี่ยงทางการเงินของกิจการ

1) อัตราส่วนทางการเงินเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลของกิจการในอดีต จะช่วยให้ผู้วิเคราะห์สามารถประเมินได้ว่า ความสามารถในการทำกำไรและความเสี่ยงทางการเงินของกิจการในปัจจุบันสูงกว่าหรือต่ำกว่าในอดีต

2) อัตราส่วนทางการเงินเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลของกิจการอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน ณ เวลาเดียวกัน จะช่วยให้ผู้วิเคราะห์สามารถประเมินได้ว่า ความสามารถในการทำกำไรและความเสี่ยงทางการเงินของกิจการในปัจจุบันสูงหรือต่ำกว่าของกิจการอื่นที่ประกอบธุรกิจประเภทเดียวกัน

อัตราส่วนทางการเงินโดยทั่วไปแบ่งเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ อัตราส่วนที่ใช้วัดสภาพคล่อง อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการบริหารหนี้สิน อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการหาผลตอบแทน และอัตราส่วนอื่นๆ การเลือกใช้อัตราส่วนกลุ่มใด ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้วิเคราะห์และการนำไปใช้ประโยชน์

การดำเนินธุรกิจของผู้ผลิตเครื่องสำอาง มีลักษณะเหมือนกับอุตสาหกรรมการผลิตทั่วไป กล่าวคือ เมื่อได้รับใบสั่งซื้อแล้ว จะมีการสั่งซื้อวัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์จากผู้ผลิต แล้วนำไปผ่านกระบวนการผลิตจนได้เป็นสินค้าสำเร็จรูป ส่งต่อไปให้ผู้สั่งซื้อ (ลูกค้า) การบริหารสินค้าคงคลังให้มีประสิทธิภาพ โดยการทำให้วัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์เข้ามาแล้วผลิตเป็นสินค้าส่งขายให้ลูกค้าได้อย่างเหมาะสมจะช่วยให้สินค้าคงคลังเหลือน้อย ตลอดจนการบริหารเงินทุนของกิจการจากรายจ่ายของค่าวัตถุดิบ บรรจุภัณฑ์ และรายรับจากการขายสินค้าสำเร็จรูป ซึ่งโดยผู้จำหน่ายวัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์จะให้เครดิตเทอม ระหว่าง 30 – 60 วัน และกิจการก็ให้เครดิตกับลูกค้า 30-60 วันด้วยเช่นกัน วัตถุดิบ บรรจุภัณฑ์ สินค้าสำเร็จรูป และเงินทุนหมุนเวียนเหล่านั้นเป็นสินทรัพย์ของกิจการ การประเมินประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ ทำได้โดยพิจารณาจากอัตราส่วนทางการเงินกลุ่มที่ใช้วัดความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ ได้แก่ อัตราหมุนสินค้าคงเหลือ อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม และอัตราหมุนของลูกหนี้การค้า ส่วนการประเมินผลการดำเนินงานของกิจการ วัดจากอัตรากำไรขั้นต้น ซึ่งอยู่ในกลุ่มของอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรหรือหาผลตอบแทน เพื่อจะเข้าสู่เวทีการแข่งขันทั้งในประเทศและระดับอาเซียน ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องกลับมาวิเคราะห์ผลการดำเนินการของกิจการ โดยอาศัยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน เพื่อที่จะนำไปปรับปรุงกลยุทธ์การดำเนินงานของกิจการให้ทันต่อเหตุการณ์ เช่น การวางแผนการผลิตและบริหารสินค้าคงคลังให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม การขายเงินสดหรือลดระยะเวลาการให้เครดิต เป็นต้น การตัดสินใจที่เหมาะสมจะนำไปสู่ความมั่งคั่งของกิจการ ซึ่งส่งผลให้เกิดความมั่งคั่งต่อเจ้าของกิจการ ตลอดจนผู้มีส่วนได้เสียด้วยเช่นกัน

1.2 วัตถุประสงค์งานวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราหมุนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover Ratio : TAT) กับอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profit Margin) ของอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องสำอางในประเทศไทย

1.2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (Accounts Receivable Turnover : ART) กับอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profit Margin) ของอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องสำอางในประเทศไทย

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover Ratio : ITR) กับอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profit Margin) ของอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องสำอางในประเทศไทย

1.2.4 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (Accounts Payable Turnover : APT) กับอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profit Margin) ของอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องสำอางในประเทศไทย

1.3 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ ใช้แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลจากงบการเงินประจำปีของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตสบู่ เครื่องหอม เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น โดยใช้ข้อมูลงบการเงินและอัตราส่วนทางการเงินตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 – 2557 จากฐานข้อมูลบิซิเนส ออนไลน์ (BOL)

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

งานวิจัยนี้จะช่วยให้เจ้าของกิจการหรือผู้บริหาร นักลงทุน และผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ ทราบว่าอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญตัวใดที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลการดำเนินงานของกิจการ และมีความสัมพันธ์ในระดับใด และสามารถนำสมการที่ได้จากการหาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทาง

การเงินที่สำคัญกับอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไรไปใช้ในการพยากรณ์อัตราผลกำไรที่คาดว่าจะได้รับอย่างคร่าวๆ ได้

เจ้าของกิจการหรือผู้บริหาร เมื่อเข้าใจความสัมพันธ์และระดับความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไรแล้ว นำไปใช้ในการวางแผนและพัฒนาบริษัท

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

อัตราส่วนทางการเงินเป็นเครื่องมือที่ใช้ประโยชน์ในการประเมินฐานะทางการเงิน ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ตลอดจนความสามารถในการหากำไรของธุรกิจ ซึ่งเกิดจากการเปรียบเทียบโดยนำข้อมูลทางการเงินที่ปรากฏในงบการเงินในช่วงเวลาหนึ่งมาสัมพันธ์กันในรูปของ สัดส่วนหรือร้อยละ เพชร ชุนทรัพย์ (2548) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของอัตราส่วนทางการเงิน ดังนี้

1. การคำนวณอัตราส่วนทางการเงิน ทำได้ง่ายไม่ซับซ้อน ไม่เป็นการเพิ่มภาระในการทำงานให้กับฝ่ายบัญชีและการเงิน หรือผู้ที่ต้องการใช้ข้อมูลนี้ เพื่อการบริหารจัดการภายในบริษัท
2. การวิเคราะห์ที่ในรูปอัตราส่วนทางการเงิน เป็นการวิเคราะห์ที่ควบคู่กันไปทั้งทางด้านงบดุล งบกำไรขาดทุน และข้อมูลประกอบอื่นๆ จึงช่วยให้เห็นภาพรวมได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
3. การแปลความหมายของอัตราส่วนทางการเงินทำได้ง่าย เนื่องจากนิยามของแต่ละอัตราส่วนมีการตีพิมพ์และนำเสนออย่างแพร่หลาย จึงสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ได้ทันที
4. ผู้บริหารสามารถนำอัตราส่วนทางการเงินมาเป็นดัชนีชี้วัดหรือกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานขององค์กรในเบื้องต้นได้

จึงมีการวิจัยของอัตราส่วนทางการเงิน ในด้านต่างๆ และในหลายประเภทธุรกิจ ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอ ดังนี้

อรรถชัย เตชะลปนรัศมี (2549) ศึกษาเรื่องอัตราส่วนทางการเงินกับคุณลักษณะของกลุ่มอุตสาหกรรม เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินกับคุณลักษณะของกลุ่มอุตสาหกรรม และศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่เป็นตัวบ่งชี้คุณลักษณะของกลุ่มอุตสาหกรรม โดยศึกษากับกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินและกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ด้วยอัตราส่วนทางการเงินกลุ่มที่วัดความสามารถในการทำกำไร (Profitability ratio) โดยใช้ 3 อัตราส่วน คือ อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น พบว่า อัตราส่วนทางการเงินทั้งสามสามารถสะท้อนคุณลักษณะของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมได้และสัมพันธ์กับลักษณะของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น สามารถบ่งชี้คุณลักษณะของกลุ่มอุตสาหกรรม โดยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินซึ่งมีคุณลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นอย่างสิ้นเชิง นักลงทุนจึงสามารถใช้อัตราส่วน

ดังกล่าวนี้ไปใช้ในการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบปัจจัยพื้นฐานสำหรับหลักทรัพย์ในกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินกับกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ร่วมกับข้อมูลอื่นในการตัดสินใจ

อัจฉรา ปวงปิ่น (2549) ศึกษา อัตราส่วนทางการเงินที่จะเป็นตัวชี้วัดกลุ่มอุตสาหกรรม โดยเลือกใช้กลุ่มอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้าง และอุตสาหกรรมพาณิชย์ ซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ.2546 - 2548 และเลือกใช้อัตราส่วนทางการเงินด้านสภาพคล่อง (Liquidity) จากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) ด้านประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ (Efficiency) จากอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ (Asset Turnover) และด้านความสามารถในการทำกำไร (Profitability) จากอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets : ROA) พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างและอุตสาหกรรมพาณิชย์ มีอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า กลุ่มวัสดุก่อสร้างมีความคล่องตัวในการดำเนินงานของกิจการสูงกว่า กลุ่มอุตสาหกรรมพาณิชย์ ทำให้มีความสามารถในการชำระหนี้เมื่อครบกำหนดและจ่ายค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่างๆ ที่เกิดขึ้น ได้สูงกว่า ในขณะที่กลุ่มอุตสาหกรรมพาณิชย์มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานสูงกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้าง ซึ่งแสดงถึงกลุ่มอุตสาหกรรมพาณิชย์ ผู้บริหารสามารถหารายได้และกำไรที่จะเกิดขึ้นจากสินทรัพย์ทั้งหมด ได้มีประสิทธิภาพมากกว่า กลุ่มอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้าง

มาโนช สุอำพัน (2552) ศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาตลาดของหลักทรัพย์ ในกลุ่มตัวอย่าง SET50 และ MAI อัตราส่วนที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ด้านความสามารถในการทำกำไร (Profitability) จากอัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย (Return on Sales : ROS), อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets : ROA), อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE), กำไรสุทธิต่อหุ้น (Earnings Per Share : EPS), อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อมูลค่าตามบัญชี (Price to Book Ratio : P/BV), อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไร (Price Earnings Ratio : P/E) ด้านความสามารถในการก่อหนี้ (Leverage Ratios) จากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratios : DE), อัตราส่วนกลับแสดงความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย (Inversed Time-interest Earning Ratio : INVT) , ราคาตามบัญชีต่อหุ้น (Book Value Per Share : BVPS) พบว่า อัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์กับราคาตลาดของหลักทรัพย์ทั้งในกลุ่ม SET50 และ MAI ได้แก่ ราคาหลักทรัพย์ในกลุ่ม SET50 มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนทางการเงินทั้งหมด 4 อัตราส่วน ได้แก่ อัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย (Return on Sales : ROS), อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets : ROA), อัตรา

ผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE), กำไรสุทธิต่อหุ้น (Earnings Per Share : EPS) และราคาตามบัญชีต่อหุ้น (Book Value Per Share : BVPS)

ธาราทิพย์ สิริจินดา (2553) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงิน โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินที่อธิบายฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทใน 4 ด้าน คือ ด้านความสามารถในการทำกำไร (Profitability) จากอัตราผลตอบแทนจากยอดขาย (Net Profit Margin) ด้านประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ (Efficiency) จากอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ (Asset Turnover) ด้านสภาพคล่อง (Liquidity) จากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) และด้านมูลค่าตลาดหรือการเติบโต (Growth) จากอัตราส่วนมูลค่าตลาดของส่วนของผู้ถือหุ้นต่อมูลค่าตามบัญชีของส่วนของผู้ถือหุ้น กับอัตราผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนในหลักทรัพย์ (Total Return) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยยกเว้นบริษัทที่อยู่ในหมวดอุตสาหกรรมการเงินที่อยู่ในหมวดกองทุนรวมและอสังหาริมทรัพย์บริษัทที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2549-2552 พบว่า อัตราส่วนมูลค่าตลาดส่วนของผู้ถือหุ้นต่อมูลค่าตามบัญชีของส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ ในขณะที่อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน และอัตราผลตอบแทนจากยอดขายไม่พบว่ามีสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์

นัจชร วุฒิพิงศาธร (2553) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยรวม และ แยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม อัตราส่วนที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ด้านความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios) จากอัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย (Gross Profit Margin), อัตราส่วนผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ (Net Profit Margin), อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets : ROA), อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE), กำไรสุทธิต่อหุ้น (Earnings Per Share : EPS), อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อมูลค่าตามบัญชี (Price to Book Ratio : P/BV), อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไร (Price Earnings Ratio : P/E), อัตราส่วนเงินปันผลต่อราคาหุ้น, ราคาตามบัญชีต่อหุ้น ด้านความสามารถในการดำเนินงาน (Activity Ratios) จากอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Fix Asset Turnover), อัตราการหมุนของสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover), อัตราการหมุนของสินค้าคงคลัง (Inventory Turnover), อัตราการหมุนของลูกหนี้การค้า (Receivable Turnover), ระยะเวลาในการเก็บหนี้ (Collection Period) ด้านความสามารถในการก่อหนี้ (Leverage Ratios) จากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratios : DE), อัตราส่วนกลับแสดงความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย (Inversed Time-interest Earning Ration : INVT) , ราคาตามบัญชีต่อหุ้น (Book Value Per Share : BVPS) ด้านสภาพคล่อง (Liquidity Ratios) จาก

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio), อัตราส่วนสินทรัพย์คล่องตัว พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมากที่สุดในทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ ปัจจัย Financial Information per Share ซึ่งอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญในปัจจุบันคือ ราคาตามบัญชีต่อหุ้นและกำไรสุทธิต่อหุ้น ส่วนปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ อัตราส่วนครอบคลุมภาระดอกเบี้ยผูกพัน

ลลิตา เอื้ออำนวยชัย (2554) ศึกษาถึงผลกระทบของเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นระหว่างปี พ.ศ.2550-2553 ที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงิน โดยเลือกภาคธุรกิจบริการที่ประกอบด้วยหมวดธุรกิจการท่องเที่ยวและสันตนาการ การขนส่งและโลจิสติกส์ พาณิชยกรรม และเลือกอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้วัดความเสี่ยงและความสามารถในการทำกำไร พบว่า เหตุการณ์ทางการเมืองส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นและความสามารถในการทำกำไรที่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญของหมวดธุรกิจการท่องเที่ยวและสันตนาการ และหมวดธุรกิจการขนส่งและโลจิสติกส์ ในทางกลับกันความเสี่ยงที่ลดลง และความสามารถในการทำกำไรที่เพิ่มสูงขึ้นของหมวดธุรกิจพาณิชยกรรม ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สวนทางกับอีกสองหมวดธุรกิจข้างต้น ไม่ได้เป็นผลกระทบจากเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้น ทั้งนี้อัตราส่วนทางการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนอันเป็นผลมาจากเหตุการณ์ทางการเมือง คือ อัตราส่วนมูลค่าตลาดส่วนของผู้ถือหุ้นต่อหนี้สินรวม และอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์รวม

Dave (2012) ศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างทุนและผลกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย พบว่า หนี้สินระยะยาวมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลกำไรของกิจการ และแนะนำว่า ฝ่ายบริหารระดับสูงควรให้ความสำคัญกับโครงสร้างทุนเพื่อจะปรับปรุงผลกำไรของกิจการให้ดีขึ้น และผู้วิจัยยังศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง working capital structure กับผลกำไรของบริษัทจดทะเบียน 131 บริษัทในกรุงเทพฯ พบว่า อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า สินค้าคงคลัง และอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า มีความสัมพันธ์เชิงลบกับผลกำไรของกิจการ นอกจากนี้ยังพบว่า อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า และอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า มีความสัมพันธ์กับผลกำไรของกิจการ ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่สินค้าคงคลังกับผลกำไรของกิจการไม่สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงแนะนำว่า ในการปรับปรุงผลกำไรให้เพิ่มขึ้น บริษัทควรให้ความสนใจกับบัญชีลูกหนี้ อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า บัญชีเจ้าหนี้ และอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า

Innocent, Mary and Matthew (2013) ศึกษาความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินที่เป็นตัวชี้วัดผลกำไรของอุตสาหกรรมผลิตยาในประเทศไทย โดยศึกษาจากข้อมูลงบการเงินย้อนหลัง 11 ปี (2001-2011) อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ด้านความสามารถในการดำเนินงาน (Activity Ratios) จากอัตราหมุนของสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover),

อัตราหมุนของสินค้าคงคลัง (Inventory Turnover), อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (Receivable Turnover), ระยะเวลาในการเก็บหนี้ (Creditors' Velocity) ด้านความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios) จากอัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย (Gross Profit Margin) พบว่า อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า ระยะเวลาในการเก็บหนี้ และอัตราหมุนของสินทรัพย์รวม ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรขั้นต้นของบริษัท แต่อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรขั้นต้นของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อนำตัวแปรทั้ง 5 ตัวไปสร้างสมการพยากรณ์ พบว่าตัวแปรอิสระอัตราส่วนทางการเงินทั้ง 4 อัตราส่วน สามารถพยากรณ์อัตรากำไรขั้นต้นได้ 17.8%

Borhan, Mookhamed and Azmi (2014) ศึกษาผลกระทบของอัตราส่วนทางการเงินต่อประสิทธิภาพทางการเงินของบริษัทเคมีแห่งหนึ่งในประเทศอินเดีย โดยศึกษาจากข้อมูลงบการเงินย้อนหลัง 7 ปี (2004-2011) อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ด้านสภาพคล่อง (Liquidity) จากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) และอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนอย่างรวดเร็ว (Quick Ratio) ด้านความสามารถในการก่อหนี้ (Leverage Ratios) จากอัตราส่วนหนี้สิน (Debt Ratio) และอัตราส่วนแสดงความเสี่ยง (Debt to Equity Ratio) ด้านความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios) จากอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน (Operating Profit Margin) และอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย (Net Profit Margin) พบว่า อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน, อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนอย่างรวดเร็ว, อัตราส่วนหนี้สิน และอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพทางการเงินของบริษัท ในขณะที่อัตราส่วนแสดงความเสี่ยงและอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานมีความสัมพันธ์ทางลบกับประสิทธิภาพทางการเงินของบริษัท ในอัตราส่วนทั้ง 6 อัตราส่วน มีเพียง 3 อัตราส่วนคือ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน, อัตราส่วนหนี้สิน และอัตราส่วนกำไรสุทธิที่มีผลต่อประสิทธิภาพทางการเงินของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ

เทคนิคการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลบัญชีที่มีหลักการในการวัดมูลค่าและการรับรู้รายการตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า ประเด็นสำคัญในการเลือกใช้อัตราส่วนทางการเงินด้านต่างๆ ในแต่ละอุตสาหกรรมขึ้นอยู่กับความน่าสนใจหรือความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินที่ผู้วิจัยแต่ละคนจะเลือกตัวแทนอัตราส่วนทางการเงินของอัตราส่วนทางการเงินในแต่ละด้านไปใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรและประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์ กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตสุบู่ เครื่องหอม เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์ในห้องน้ำ

ในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตสุบู่ เครื่องหอม เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์ในห้องน้ำ อัตราส่วนทางการเงินที่แสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน น่าจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร หรืออาจกล่าวได้ว่าอัตราส่วนทางการเงินสะท้อนถึงผลการ

ดำเนินงานของกิจการ ในการวิจัยนี้เลือกอัตราส่วนทางการเงินที่แสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน 4 อัตราส่วน และอัตราทางการเงินที่แสดงความสามารถในการทำกำไร 3 อัตราส่วน ได้แก่

1) อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover) Pandey (2010) กล่าวว่า อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม แสดงถึงความสามารถของบริษัท ในการสร้างรายได้จากการใช้สินทรัพย์รวมของกิจการ Neweze (2011) เห็นว่า อัตราหมุนของสินทรัพย์รวมเป็นตัววัดระดับการนำสินทรัพย์ไปลงทุนเมื่อเทียบกับยอดขาย และบอกว่ากิจการมีการบริหารจัดการสินทรัพย์รวมได้ดีเพียงใด

2) อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (Accounts Receivable Turnover: ART) Nweze (2011) กล่าวว่า อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้าจะวัดการหมุนเวียนของลูกหนี้ โดยผลการคำนวณทำให้ทราบว่า บริษัทจะได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้เป็นจำนวนกี่ครั้งในหนึ่งปี ดังนั้นถ้าอัตราส่วนนี้เพิ่มขึ้นเป็นผลดีกับบริษัท เพราะสะท้อนว่าบริษัทเก็บเงินจากลูกค้าได้เร็วขึ้น ซึ่งบริษัทสามารถนำเงินที่ได้รับเร็วขึ้นนี้ไปลงทุนเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนต่อได้ ในทางตรงกันข้ามถ้าอัตราส่วนนี้ต่ำย่อมสะท้อนให้เห็นว่าบริษัทอาจกำลังมีปัญหาในการเก็บเงินจากลูกค้า ดังนั้นบริษัทควรกำหนดนโยบายหรือพิจารณาการให้เครดิตกับลูกค้าอย่างระมัดระวัง ระยะเวลาเก็บเงินจากลูกค้าที่มากขึ้นอาจจะสะท้อนว่าลูกค้ารายนั้นกำลังประสบปัญหาทางการเงินได้อีกด้วย Leahy (2012) เห็นว่า อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้าเป็นตัวแปรหนึ่งที่ใช้วัดผลกระทบของการให้เครดิตการชำระเงินของลูกหนี้ต่อผลกำไรของบริษัท ผลกระทบนี้รวมถึงความเสี่ยงของการขยายระยะเวลาในการชำระเงิน ถ้าอัตราส่วนนี้มีค่าเพิ่มขึ้น ผลกำไรของบริษัทจะเพิ่มขึ้นด้วย

3) อัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (Accounts Payable Turnover: APT) บอกถึงจำนวนครั้งโดยเฉลี่ยที่จ่ายชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ ภายในรอบระยะเวลา 1 ปี ซึ่งเป็นค่าที่สะท้อนถึงระยะเวลาชำระหนี้ (Payable period) Okwuosa (2005) กล่าวว่า บริษัทมีระยะเวลาชำระหนี้ถ้ามีค่ามากแสดงว่า บริษัทไม่ได้ใช้ประโยชน์จากระยะเวลาการได้รับเครดิตจากเจ้าหนี้ ซึ่งอาจจะเสียประโยชน์จากส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยจากเงินทุนที่บริษัทกู้ยืมมา ในทางตรงกันข้าม ถ้าอัตราส่วนนี้ต่ำแสดงว่าบริษัทไม่ได้ใช้ประโยชน์จากการขอรับส่วนลดเมื่อชำระเงินทันที ซึ่งอาจจะทำให้ต้นทุนสินค้าของบริษัทเพิ่มขึ้น กำไรลดลง ดังนั้นผู้บริหารต้องแน่ใจว่าบริษัทมีระยะเวลาการชำระหนี้ให้เจ้าหนี้อยู่ในระดับที่เหมาะสมไม่มากหรือน้อยเกินไป Leahy (2012) เห็นว่า ระยะเวลาชำระหนี้สะท้อนถึงความสามารถในการทำกำไรของบริษัท ในด้านการเจรจาต่อรองระยะเวลาการชำระค่าสินค้าในการจัดซื้อ ผลกระทบของอัตราส่วนนี้ต่อผลกำไรของบริษัทขึ้นอยู่กับการจัดการทางการเงินของบริษัท ถ้าบริษัทต้องกู้ยืมเงินมาดำเนินงานในการชำระหนี้ แล้วระยะเวลาชำระหนี้ให้เจ้าหนี้สั้นหรือสั้น บริษัทอาจจะมีอัตราผลกำไรต่ำ

4) อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover Ratio: ITR) Emekekwe (2005) กล่าวว่า อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ เป็นตัวบ่งบอระยะเวลาในการจัดเก็บสินค้าก่อนที่มันจะถูกเปลี่ยนเป็นเงินสด ในบริษัทที่เก็บสินค้าที่เน่าเสียได้ง่าย การจัดเก็บสินค้าในปริมาณมากจะเป็นต้นทุนที่สูงมากของบริษัท แต่ถ้าเป็นสินค้าที่ไม่เน่าเสียง่าย การเก็บสินค้าไว้มีประโยชน์กับบริษัท โดยเฉพาะในภาวะเงินเฟ้อ ราคาสินค้าที่ผลิตจากสินค้าคงเหลือที่มีมูลค่าต่างกัน อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือวัดจากค่าเฉลี่ยระยะเวลาที่สินค้าถูกเก็บไว้ จึงเป็นการวัดประสิทธิภาพของการหมุนเวียนหรือการใช้สินค้าในคลังของบริษัท Nweze (2011) กล่าวว่า การลดลงของอัตราหมุนของสินค้าคงเหลือแสดงถึงการเปลี่ยนของวัตถุดิบไปเป็นสินค้าสำเร็จรูปเพิ่มขึ้น ถ้าสามารถแยกประเภทสินค้าคงเหลือได้ ก็จะช่วยในการวิเคราะห์ว่าในคลังจัดเก็บสินค้าประเภทใดที่ไม่สามารถขายได้ และจะช่วยให้ผู้บริหารหาแนวทางในการจัดการต่อไปอย่างไรได้บ้าง

5) อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin: GPM) Osisioma (1996) เห็นว่า อัตรากำไรขั้นต้นเป็นตัวชี้วัดที่มีประสิทธิภาพของการดำเนินการขายเมื่อเทียบกับต้นทุนขายสินค้า การวัดด้วยอัตรากำไรขั้นต้น เพื่อหลีกเลี่ยงความคาดเคลื่อนที่มีจากต้นทุนที่ไม่เกี่ยวกับการดำเนินการและรายได้ของกิจการ อัตราส่วนนี้คำนวณจากยอดขายสุทธิ ดังนั้น การขายจึงสร้างผลกำไร แต่ถ้าไม่มีการขายก็ไม่มีการสร้างผลกำไรให้กับกิจการ ถ้าอัตรากำไรขั้นต้นต่ำ จึงเป็นไปได้ว่า ราคาขายสินค้าอาจจะสูงเกินไปเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับกัน

6) อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (Operating Profit Margin: OPM) อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า ทุกๆ 100 บาทของยอดขาย ก่อให้เกิดกำไรจากการดำเนินงานเท่าไร อัตราส่วนนี้จะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงในอัตรากำไรจากการดำเนินงานเมื่อเปรียบเทียบข้อมูลข้ามปี จะให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

7) อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin: NPM) แสดงผลภาพรวมในการดำเนินงาน หลังจากหักค่าใช้จ่ายทุกประเภทแล้ว ถ้าธุรกิจสามารถสร้างกำไรจากการดำเนินงานได้แล้ว กำไรสุทธิจะมีมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายทางการเงิน คือดอกเบี้ยจ่ายนั่นเอง

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรและประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์ มีขั้นตอนการศึกษาดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาในครั้งนี้ ใช้ข้อมูลจากงบการเงินประจำปีของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตสบู่ เครื่องหอม เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น โดยเลือกศึกษาข้อมูลงบการเงินและอัตราส่วนทางการเงินในปี พ.ศ. 2553–2557 จากฐานข้อมูลบิซิเนส ออนไลน์ (BOL)

ตัวแปรอิสระ

ผู้ทำการวิจัยเลือกใช้อัตราส่วนทางการเงินที่แสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน 4 อัตราส่วน ได้แก่

- 1) อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover)
- 2) อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (Accounts Receivable Turnover)
- 3) อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover Ratio)
- 4) อัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (Accounts Payable Turnover)

ตัวแปรตาม

เลือกใช้อัตราส่วนทางการเงินที่แสดงประสิทธิภาพในการทำกำไร 3 อัตราส่วน คือ

- 1) อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin)
- 2) อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (Operating Profit Margin)
- 3) อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin)

ตารางที่ 3.1 สรุปประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เงื่อนไขของกิจการที่นำข้อมูลมาใช้	จำนวนกิจการ
กิจการที่จดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ (ณ วันที่ 6 พฤศจิกายน 2558)	3,993
หัก กิจการที่จดทะเบียนหลัง วันที่ 1 มกราคม 2551	(2,945)
หัก กิจการที่มีข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินไม่ครบ	(770)
จำนวนกิจการที่นำมาใช้ในงานวิจัยทั้งหมด	278

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณในการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระคือ อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และตัวแปรตามคือ อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการทำกำไร ของกิจการที่จดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ โดยใช้การทดสอบ 3 วิธี คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) และการทดสอบวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

3.2.1 การหาค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ของอุตสาหกรรมการผลิตสบู่ เครื่องหอม เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์ในห้องน้ำ ซึ่งการหาค่าทางสถิติจะครอบคลุมถึงตัวแปรอัตราการหมุนของสินทรัพย์รวม อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ อัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า อัตราส่วนทางการเงินที่แสดงประสิทธิภาพในการทำกำไร โดยจะพิจารณาในภาพรวมของอุตสาหกรรมตั้งแต่ 2553-2557 ทั้งภาพรวม 5 ปี ซึ่งจะทำให้ทราบว่าความสามารถในการดำเนินงานและความสามารถในการทำกำไรโดยเฉลี่ยของภาพรวมอุตสาหกรรมกลุ่มนี้ในช่วงปี 2553-2557 อยู่ในระดับใด

3.2.2 การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation)

การศึกษาความสัมพันธ์โดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) ระหว่างตัวแปรสองตัวซึ่งเรียกว่า ตัวแปรอิสระ (Independent) หรือตัวแปร X กับตัวแปรตาม (Dependent) หรือตัวแปร Y ว่าตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันมากหรือน้อยเพียงใด

3.2.3 การหาค่าความถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไร และประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตสุบู่ เครื่องหอม เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน 4 อัตราส่วนได้แก่ อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover : TAT), อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (Accounts Receivable Turnover: ART), อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover Ratio: ITR) และอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (Accounts Payable Turnover: APT) กับอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร 3 อัตราส่วน คือ อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin : GPM), อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (Operating Profit Margin: OPM) และอัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin: NPM) ผู้วิจัยได้แสดงผลการศึกษา เป็น 3 ส่วนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นและข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)
2. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation)
3. การวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

4.1.1 จำนวนกิจการที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 4.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

เงื่อนไขของกิจการที่นำข้อมูลมาใช้	จำนวนกิจการ
กิจการที่จดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ (ณ วันที่ 6 พฤศจิกายน 2558)	3,993
หัก กิจการที่จดทะเบียนหลัง วันที่ 1 มกราคม 2551	(2,945)
หัก กิจการที่มีข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินไม่ครบ	(770)
จำนวนกิจการที่นำมาใช้ในงานวิจัยทั้งหมด	278

ในการศึกษาครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างคือ กิจการที่จดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ และมีอัตราส่วนทางเงินรายปีในช่วงเวลา พ.ศ. 2553-2557 หลังจากตัดกิจการที่มีข้อมูลไม่ครบ จึงทำให้มีจำนวนบริษัทที่สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวิจัยได้ทั้งสิ้น 278 กิจการ จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 1,385 ข้อมูล (n = 1,385) เมื่อตัด Outlier ที่ 1 เปอร์เซ็นไทล์ และ 99 เปอร์เซ็นไทล์แล้ว ผู้วิจัยมีกลุ่มตัวอย่างข้อมูลทั้งหมด 1,358 ข้อมูล (Full sample) นอกจากนั้นแล้วถ้าแยกพิจารณาเฉพาะอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไรทั้ง 3 อัตราส่วนที่มีค่าเป็นบวก จะมีข้อมูลทั้งหมด 984 ข้อมูล (Positive Profit Margin)

4.1.2 ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา

ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของ Full Samples (Descriptive Statistics)

Descriptive Statistics	N	Mean	SD	Min	Q25	Median	Q75	Max
Total Asset Turnover (TAT)	1,358	1.39	0.78	0.09	0.86	1.33	1.86	4.40
Accounts Receivable Turnover (ART)	1,358	12.73	29.13	0.49	3.55	5.22	9.31	330.00
Inventory Turnover (ITR)	1,358	7.25	9.59	0.18	2.23	4.165	7.93	73.04
Accounts Payable Turnover (APT)	1,358	12.32	24.84	0.36	3.35	5.56	10.29	230.68
Gross Profit Margin (GPM)	1,358	32.69	17.85	-4.55	18.42	30.71	45.05	79.54
Operating Profit Margin (OPM)	1,358	.54	23.12	-175.23	-0.73	2.99	7.99	64.27
Net Profit Margin (NPM)	1,358	-2.32	21.13	-176.81	-0.4	2.20	5.92	30.75

จากตารางที่ 4.2 พบว่าความสามารถในการดำเนินงานโดยเฉลี่ยของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตสุบู่ เครื่องหอม เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์ในหิ้งน้ำผลิตในช่วงปี 2553-2557 จำนวนทั้งสิ้น 278 บริษัท มีความผันผวนค่อนข้างมาก สะท้อนจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่อยู่ใน

ระดับค่อนข้างสูง นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงลักษณะการกระจายตัวของข้อมูล พบว่า ในภาพรวมปี 2553-2557 อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ อัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า และอัตรากำไรขั้นต้นมีการกระจายตัวแบบเบ้ขวา เนื่องจากโดยส่วนใหญ่ค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนทางการเงินดังกล่าวมีค่ามากกว่าค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 (Median Value) ขณะที่อัตรากำไรจากการดำเนินงานและอัตรากำไรสุทธิมีการกระจายตัวแบบเบ้ซ้าย เนื่องจาก โดยส่วนใหญ่ค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนทางการเงินดังกล่าวมีค่าน้อยกว่าค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 (Median Value)

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของ Positive Profit Margin Sample (Descriptive Statistics)

Descriptive Statistics	N	Mean	SD	Min	Q25	Median	Q75	Max
Total Asset Turnover (TAT)	984	1.73	0.64	0.9	1.24	1.60	2.06	4.40
Accounts Receivable Turnover (ART)	984	16.56	33.42	3.73	4.85	6.71	12.78	330.00
Inventory Turnover (ITR)	984	9.49	10.42	2.42	3.63	6.03	10.08	73.04
Accounts Payable Turnover (APT)	984	16.17	28.24	3.57	5.13	7.34	14.15	230.68
Gross Profit Margin (GPM)	984	40.36	14.74	19.5	28.20	37.63	49.92	79.54
Operating Profit Margin (OPM)	984	9.07	11.57	0.01	2.58	5.14	10.16	64.27
Net Profit Margin (NPM)	984	5.42	5.06	0.24	1.80	3.71	7.33	30.75

จากตารางที่ 4.3 พบว่าความสามารถในการดำเนินงานโดยเฉลี่ยของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตสุบู่ เครื่องหอม เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์ในหอน้ำผลิตในช่วงปี 2553-2557 เฉพาะบริษัทที่อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร 3 ตัวที่มีค่าเป็นบวก มีความผันผวนค่อนข้างมาก สะท้อนจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง นอกจากนี้ เมื่อ

พิจารณาถึงลักษณะการกระจายตัวของข้อมูล พบว่า ในภาพรวมปี 2553-2557 อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ อัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรจากการดำเนินงานและอัตรากำไรสุทธิมีการกระจายตัวแบบเบ้ขวา เนื่องจากโดยส่วนใหญ่ค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนทางการเงินดังกล่าวมีค่ามากกว่าค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 (Median Value)

4.2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation)

การศึกษาความสัมพันธ์โดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) ระหว่างตัวแปรสองตัวซึ่งเรียกว่า ตัวแปรอิสระ (Independent) หรือตัวแปร X กับตัวแปรตาม (Dependent) หรือตัวแปร Y ว่าตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันมากหรือน้อยเพียงใด

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ได้แก่ อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover : TAT) อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (Accounts Receivable Turnover: ART) อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover Ratio: ITR) และอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (Accounts Payable Turnover: APT) ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin : GPM) อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (Operating Profit Margin: OPM) และอัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin: NPM)

จากตารางที่ 4.4 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทุกตัว โดยอัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานทั้ง 4 อัตราส่วนได้แก่ อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover) อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (Accounts Receivable Turnover) อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover Ratio) และอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (Accounts Payable Turnover) มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร 3 อัตราส่วนซึ่งได้แก่อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (Operating Profit Margin) และอัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวก

ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Full samples (Pearson Correlations)

	TAT	ART	ITR	APT	GPM	OPM
Accounts Receivable Turnover (ART)	.679** (.000)					
Inventory Turnover Ratio (ITR)	.869** (.000)	.931** (.000)				
Accounts Payable Turnover (APT)	.724** (.000)	.993** (.000)	.954** (.000)			
Gross Profit Margin (GPM)	.993** (.000)	.605** (.000)	.825** (.000)	.656** (.000)		
Operating Profit Margin (OPM)	.785** (.000)	.511** (.000)	.634** (.000)	.542** (.000)	.765** (.000)	
Net Profit Margin (NPM)	.658** (.000)	.305** (.000)	.428** (.000)	.333** (.000)	.650** (.000)	.967** (.000)

*** ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติที่ 99%

** ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติที่ 95%

* ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติที่ 90%

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Positive Profit Margin samples (Pearson Correlations)

	TAT	ART	ITR	APT	GPM	OPM
Accounts Receivable Turnover (ART)	.770** (.000)					
Inventory Turnover (ITR)	.924** (.000)	.940** (.000)				
Accounts Payable Turnover (APT)	.804** (.000)	.994** (.000)	.959** (.000)			
Gross Profit Margin (GPM)	.987** (.000)	.661** (.000)	.855** (.000)	.703** (.000)		
Operating Profit Margin (OPM)	.934** (.000)	.898** (.000)	.989** (.000)	.921** (.000)	.874** (.000)	
Net Profit Margin (NPM)	.989** (.000)	.837** (.000)	.965** (.000)	.866** (.000)	.958** (.000)	.968** (.000)

*** ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติที่ 99%

** ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติที่ 95%

* ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติที่ 90%

จากตารางที่ 4.5 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างที่อัตราส่วน แสดงความสามารถในการทำกำไรทั้ง 3 อัตราส่วนที่มีค่าเป็นบวก พบว่า ตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทุกตัว โดยค่าความสัมพันธ์เป็นบวก ไปในทิศทางเดียวกัน เช่นเดียวกับผลที่ได้ในตารางที่ 4.4 ซึ่งหมายความว่า หากอัตราหมุนของสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover) อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (Accounts Receivable Turnover) อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover Ratio) และอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (Accounts Payable Turnover) มีค่าเพิ่มขึ้น อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (Operating Profit Margin) หรืออัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin) จะมีค่าเพิ่มขึ้นด้วย

4.3 การวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

จากการพิจารณาผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังกล่าวแล้ว พบว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองค่อนข้างมาก โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่พิจารณาเฉพาะค่าอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไรที่เป็นบวก จะมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง .661 - .994 ซึ่งการสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระมากกว่า 2 ตัวขึ้นไป ส่งผลให้เกิด Multicollinearity ได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอัตราส่วนตัวหนึ่งสามารถใช้ทดแทนอัตราส่วนอีกตัวหนึ่งได้ การวิจัยครั้งนี้จึงวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) แทนการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยทดสอบตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว กับตัวแปรตาม 3 ตัว ซึ่งจะทดสอบทีละคู่ (ตัวแปรอิสระ 1 ตัว : ตัวแปรตาม 1 ตัว)

จากตารางที่ 4.6 พบว่า อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover) มีค่า Sig = .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า อัตราหมุนของสินทรัพย์รวมมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (Operation Profit Margin) หรืออัตราส่วนกำไรสุทธิ (Net Profit Margin) และเมื่อพิจารณาค่า B = 22.873, 23.427 และ 17.946 ตามลำดับ ซึ่งมีเครื่องหมายเป็นบวก หมายถึง อัตราหมุนของสินทรัพย์รวมมีความสัมพันธ์เชิงบวก หรือมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกับอัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรจากการดำเนินงาน และอัตรากำไรสุทธิ กล่าวคือ ถ้าอัตราหมุนของสินทรัพย์รวมมีค่าเพิ่มขึ้น อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรจากการดำเนินงาน และอัตรากำไรสุทธิจะมีค่าเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และในทางตรงกันข้ามถ้าอัตราหมุนของสินทรัพย์รวมมีค่าลดลง อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรจากการดำเนินงาน และอัตรากำไรสุทธิจะมีค่าลดลงตามไปด้วย เช่นเดียวกับอัตราหมุนของสินทรัพย์รวม อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานอีก 3 อัตราส่วน คือ อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (Accounts Receivable Turnover)

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่ายระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม
(Full Samples)

Dependent Variable	Model	Unstandardized Coefficient of					Adjusted R ²
		Constant	TAT	ART	ITR	APT	
Gross Profit Margin (GPM)	1A	.754*** (.000)	22.873*** (.000)				.985
	1B	27.986*** (.000)		.371*** (.000)			.366
	1C	21.548*** (.000)			1.536*** (.000)		.680
	1D	26.877*** (.000)				.472*** (.000)	.430
Operating Profit Margin (OPM)	2A	-32.166*** (.000)	23.427*** (.000)				.616
	2B	-4.625*** (.000)		.406*** (.000)			.261
	2C	-10.556*** (.000)			1.530*** (.000)		.402
	2D	-5.706*** (.000)				.504*** (.000)	.293
Net Profit Margin (NPM)	3A	-27.375*** (.000)	17.946*** (.000)				.432
	3B	-5.137*** (.000)		.221*** (.000)			.092
	3C	-9.166*** (.000)			.944*** (.000)		.183
	3D	-5.816*** (.000)				.284*** (.000)	.111

*** ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติที่ 99%

อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) และอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (Accounts Payable Turnover) ต่างก็มีค่า Sig = .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ และอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า มีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรจากการดำเนินงาน หรืออัตรากำไรสุทธิ กล่าวคือ ถ้าอัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ หรืออัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า มีค่าเพิ่มขึ้น อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรจากการดำเนินงาน และอัตรากำไรสุทธิจะมีค่าเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และในทางตรงกันข้ามถ้าอัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานมีค่าลดลง อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร จะมีค่าลดลงตามไปด้วย กล่าวคือ ถ้าอัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ และอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้ามีค่าลดลง อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรจากการดำเนินงาน และอัตรากำไรสุทธิจะมีค่าลดลงตามไปด้วย

จากตารางที่ 4.7 ถ้าพิจารณาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไรทั้ง 3 อัตราส่วนที่มีค่าเป็นบวก พบว่า อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานทั้ง 4 อัตราส่วนมีค่า Sig = .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานทั้ง 4 อัตราส่วน มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไรทั้ง 3 อัตราส่วน ในลักษณะเดียวกับความสัมพันธ์ที่พบในตารางที่ 4.6 ซึ่งมีเครื่องหมายเป็นบวก กล่าวคือ อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานมีเพิ่มขึ้น อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร จะมีค่าเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และในทางตรงกันข้ามถ้าอัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานมีค่าลดลง อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไรจะมีค่าลดลงตามไปด้วย

แต่ถ้าการพิจารณาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไรที่มีค่าเป็นบวก พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (adjusted R²) ส่วนใหญ่มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันมากขึ้น โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างอัตรากำไรสุทธิ หรืออัตรากำไรจากการดำเนินงาน กับอัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานทั้ง 4 อัตราส่วน นั่นคือ อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ และอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า กับอัตรากำไรขั้นต้น มีค่าเพิ่มขึ้น จากเดิมมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจระหว่าง 36.6% - 98.5% เพิ่มเป็น 43.6% - 97.4% กล่าวคือ อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ และอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า แต่ละตัวสามารถอธิบายความผันแปรของอัตรากำไรขั้นต้น จากเดิม 98.5%, 36.6%, 68.0% และ 43.0% ปรับเป็น 97.4%, 43.6%, 73.1% และ 49.4% ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่ายระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (Positive Profit Margin Samples)

Dependent Variable	Model	Unstandardized Coefficient of					Adjusted R ²
		Constant	TAT	ART	ITR	APT	
Gross Profit Margin (GPM)	1A	1.117*** (.000)	22.735*** (.000)				.974
	1B	35.531*** (.000)		.291*** (.000)			.436
	1C	28.869*** (.000)			1.211*** (.000)		.731
	1D	34.425*** (.000)				.367*** (.000)	.494
Operating Profit Margin (OPM)	2A	-20.044*** (.000)	16.867*** (.000)				.872
	2B	3.919*** (.000)		.311*** (.000)			.807
	2C	-1.347*** (.000)			1.098*** (.000)		.977
	2D	2.970*** (.000)				.377*** (.000)	.849
Net Profit Margin (NPM)	3A	-8.082*** (.000)	7.822*** (.000)				.978
	3B	3.316*** (.000)		.127*** (.000)			.701
	3C	.966*** (.000)			.469*** (.000)		.931
	3D	2.907*** (.000)				.155*** (.000)	.750

*** ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติที่ 99%

อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ และอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน มีค่าเพิ่มขึ้น จากเดิมมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ ระหว่าง 26.1% - 61.6% เพิ่มขึ้น 80.7% - 97.7% กล่าวคือ อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ และอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า แต่ละตัวสามารถอธิบายความผันแปรของอัตรากำไรจากการดำเนินงาน จากเดิม 61.6%, 26.1%, 40.2% และ 29.3% เพิ่มขึ้น 87.2%, 80.7%, 97.7% และ 84.9% ตามลำดับ

อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ และอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า กับอัตรากำไรสุทธิ ก็มีค่าเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน จากเดิมมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ ระหว่าง 9.2% - 43.2% เพิ่มขึ้น 70.1% - 97.8% กล่าวคือ อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ และอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า แต่ละตัวสามารถอธิบายความผันแปรของอัตรากำไรจากการดำเนินงาน จากเดิม 43.2%, 9.2%, 18.3% และ 11.1% เพิ่มขึ้น 97.8%, 70.1%, 93.1% และ 75.0% ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการดำเนินงานของกิจการในอุตสาหกรรมการผลิตสุบู่ เครื่องหอม เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์ในห้องน้ำ โดยใช้ข้อมูลทางการเงินที่แสดงถึงผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งข้อมูลทางการเงินดังกล่าวคือ อัตราส่วนทางการเงิน โดยจุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินคือ ช่วยในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของกิจการ ช่วยหาข้อเท็จจริงทางการเงินของกิจการ ทำให้ทราบถึงฐานะทางการเงิน ประสิทธิภาพ และสมรรถภาพในการทำกำไร รวมทั้งความสามารถในการชำระหนี้หรือเก็บหนี้ของกิจการ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานและอัตราส่วนทางการเงินที่แสดงความสามารถในการทำกำไร ในช่วงปี 2553 - 2557 พบว่า อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน 4 อัตราส่วนคือ อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover) อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (Accounts Receivable Turnover) อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover Ratio) และอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (Accounts Payable Turnover) มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร 3 อัตราส่วนคือ อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (Operating Profit Margin) และอัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin)

จากการทดสอบวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) ของตัวแปรอิสระ-อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานทั้ง 4 อัตราส่วน คือ อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover) อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (Accounts Receivable Turnover) อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover Ratio) และอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (Accounts Payable Turnover) กับตัวแปรตาม-อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) ที่ละคู่ พบว่าอัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานทั้ง 4 อัตราส่วน มีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรขั้นต้นในเชิงบวก กล่าวคือ เมื่ออัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น อัตรากำไรขั้นต้นจะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยที่อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม เป็นอัตราส่วนที่สัมพันธ์กับอัตรากำไรขั้นต้นมากที่สุด ในอัตราส่วนทั้ง 4 อัตราส่วน และสามารถอธิบายความผันแปรของอัตรากำไรขั้นต้นได้ถึง 98.5%

เมื่อเปลี่ยนการจับคู่กับตัวแปรตามจากอัตรากำไรขั้นต้น เป็นอัตรากำไรจากการดำเนินงาน หรือเป็นอัตรากำไรสุทธิ อัตราสวนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานทั้ง 4 ก็ยังมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับตัวแปรตาม ไม่ว่าจะเป็นอัตรากำไรจากการดำเนินงานหรืออัตรากำไรสุทธิ กล่าวคือ เมื่ออัตราสวนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น อัตรากำไรจากการดำเนินงานหรืออัตรากำไรสุทธิ จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยที่อัตรามูลของสินทรัพย์รวม เป็นอัตราสวนที่สัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน หรือกับอัตรากำไรสุทธิ มากที่สุดในอัตราสวนทั้ง 4 ซึ่งอัตรามูลของสินทรัพย์รวมสามารถอธิบายความผันแปรของอัตรากำไรจากการดำเนินงานได้ถึง 61.6% อธิบายความผันแปรของอัตรากำไรสุทธิได้ 43.3%

ในเชิงการบริหารองค์การ ผู้บริหารส่วนใหญ่ต้องการทราบถึงประสิทธิภาพจากการบริหารงานของบริษัท ผู้บริหารจึงได้วัดประสิทธิภาพในเชิงการบริหารในลักษณะของการก่อให้เกิดผลตอบแทนจากเงินที่ได้ลงทุนไปในกิจการ หรือ “กำไร” นั่นเอง กำไรในที่นี้อาจกล่าวได้ว่า ที่จริงก็คือผลของการตัดสินใจตามนโยบายของผู้บริหารนั่นเอง ดังนั้นในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของอัตราสวนทางการเงินที่จะอธิบายต่อไป ขออ้างอิงจากข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่างที่อัตราสวนแสดงความสามารถในการทำกำไรทั้ง 3 อัตราสวนที่มีค่าเป็นบวก

อัตรามูลของสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover) เป็นอัตราสวนที่แสดงถึงความสามารถของบริษัทในการสร้างรายได้จากสินทรัพย์ทั้งหมดที่บริษัทลงทุนไป อัตราสวนนี้ยังมีค่าสูงย่อมแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของกิจการ จากผลการวิจัยพบว่า อัตรามูลของสินทรัพย์รวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตรากำไรขั้นต้น กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน และกับอัตรากำไรสุทธิ กล่าวคือ เมื่อบริษัทมีการใช้งานเครื่องจักรหรือทรัพย์สินอื่นๆ มาผลิตสินค้า นำไปจำหน่ายได้เร็ว ทำให้เกิดยอดขายหรือรายได้เพิ่มขึ้น ก็ทำให้บริษัทมีโอกาสได้รับผลกำไรเพิ่มขึ้น ในอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องสำอาง มูลค่าสินทรัพย์รวมส่วนใหญ่มาจากเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต วัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์ที่เก็บอยู่ในคลังสินค้า ผู้บริหารสามารถพิจารณาจากอัตราสวนนี้ได้ว่า บริษัทมีการใช้งานเครื่องจักรในการผลิตสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด หรือมีวัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์เก็บในคลังสินค้าไว้มากเกินความจำเป็นหรือไม่ ถ้าอัตรามูลของสินทรัพย์รวมสูงก็แสดงว่าบริษัทมีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์รวมของบริษัทก่อให้เกิดยอดขายจำนวนมาก อีกทั้งยังแสดงให้เห็นทราบว่าได้ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ทั้งหมดอย่างเต็มที่ แต่ถ้าอัตรามูลของสินทรัพย์รวมต่ำ ก็แสดงว่าบริษัทอาจจะมีเครื่องจักรมากเกินความจำเป็น หรือยังไม่ได้ใช้เครื่องจักรผลิตสินค้าอย่างมีประสิทธิภาพ มีเครื่องจักรหยุดนิ่ง รวมถึงอาจจะมีวัตถุดิบหรือบรรจุภัณฑ์มากเกินความจำเป็น ไม่ได้ถูกนำไปผลิตเป็นสินค้าและจำหน่ายจึงไม่มียอดขายเข้าบริษัท ดังนั้น ผู้บริหารจะปรับกลยุทธ์ในการวางแผนการผลิต การใช้เครื่องจักร และการถือครองสต็อก

วัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์ เช่น การลดจำนวนชิ้นต่ำในการสั่งซื้อ หรือถ้ามีเครื่องจักรเก่าที่ใช้งานไม่ได้ อาจขายทิ้ง แปลงจากสินทรัพย์เป็นทุน เป็นต้น

อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (Accounts Receivable Turnover) เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการเรียกเก็บหนี้ทางการค้าของบริษัท จากผลการวิจัยพบว่า อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตรากำไรขั้นต้น กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน และกับอัตรากำไรสุทธิ กล่าวคือ บริษัทที่มีประสิทธิภาพในการเรียกเก็บเงินจากลูกหนี้ หรือเป็นการแปรสภาพลูกหนี้การค้าเป็นเงินสด กิจการที่ขายสินค้าและจัดเก็บเงินเป็นจำนวนมากได้เร็ว จึงทำให้มีเงินสดเข้ามาใช้ในกิจการได้เร็ว บริษัทไม่ขาดสภาพคล่อง ทำให้ผลกำไรของบริษัทมีเพิ่มขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารบริษัทสามารถกำหนดนโยบายการจัดเก็บหนี้ที่มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น อาจจะต้องมีการทำข้อมูลการจัดเก็บหนี้ให้ละเอียดขึ้น เช่นมีการจัดทำตารางอายุลูกหนี้ ซึ่งจะแสดงระยะเวลาการเป็นหนี้ของลูกหนี้ เพราะในอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องสำอาง ถ้ามีการขายให้ผู้ประกอบการรายเล็ก บริษัทอาจจัดเก็บเงินสดเมื่อส่งมอบสินค้า แต่ถ้าต้องขายสินค้าให้ลูกค้าที่มีขนาดใหญ่เพื่อความสัมพันธ์อันดี บริษัทจำเป็นต้องมีการขายเชื่อ ซึ่งระยะเวลาขายเชื่อจะยาวนานเท่าใดขึ้นอยู่กับความสามารถหรือนโยบายของบริษัท จากตารางอายุลูกหนี้ ถ้าบริษัทมีสัดส่วนลูกหนี้อายุสั้นมากกว่าลูกหนี้อายุยาว บริษัทย่อมมีนโยบายจัดเก็บหนี้ที่มีประสิทธิภาพมาก นอกจากนั้นแล้วตารางอายุลูกหนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับการวิเคราะห์คุณภาพของลูกหนี้ว่าส่วนใหญ่แล้วลูกหนี้ของบริษัทชำระหนี้ภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่ และยังสามารถใช้ประโยชน์สำหรับการวิเคราะห์ลูกหนี้เฉพาะราย ตลอดจนเป็นการทบทวนนโยบายการให้สินเชื่อของบริษัทว่ามีคุณภาพหรือไม่ อีกทั้งเป็นการใช้สำหรับพิจารณาให้สินเชื่อกับลูกค้ารายใหม่ได้ด้วย

อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover Ratio) เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารสินค้า วัตถุดิบ และวัสดุบรรจุ ของบริษัท จากผลการวิจัยพบว่า อัตราหมุนเวียนสินค้าคงเหลือมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตรากำไรขั้นต้น กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน และกับอัตรากำไรสุทธิ กล่าวคือ บริษัทมีความสามารถที่จะผลิตสินค้าแล้วนำไปจำหน่ายได้รวดเร็ว ทำให้บริษัทมีรายรับได้เร็วขึ้นหรือมีเพิ่มขึ้น จึงทำให้บริษัทมีผลกำไรเพิ่มขึ้น ผู้บริหารสามารถพิจารณาจากอัตราส่วนนี้ได้ว่า ธุรกิจมีสินค้าคงเหลือไว้มากเกินความจำเป็นหรือไม่ เงินที่ลงทุนไปกับสินค้านั้นกว่าจะเปลี่ยนสภาพมาเป็นเงินสดต้องใช้เวลาานหรือไม่ ซึ่งอัตราหมุนเวียนสินค้าคงเหลือสูงก็แสดงว่าสินค้าสามารถขายได้คล่อง แต่ในทางกลับกันถ้าอัตราหมุนเวียนสินค้าคงเหลือต่ำ ก็แสดงว่าเงินทุนของธุรกิจก็จะจมอยู่กับสินค้านาน เพราะธุรกิจต้องใช้เวลาานกว่าจะเปลี่ยนสินค้ามาเป็นเงินสดได้ เนื่องจากเครื่องสำอางเป็นสินค้าที่มีอายุจำกัด โดยทั่วไปจะมีอายุประมาณ 2 ปี เมื่อผู้บริหารพบว่าสินค้าไม่ค่อยเคลื่อนไหว ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการจัดหา

เงินเพื่อมาลงทุน และรวมไปถึงปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับคลังสินค้า และยังส่งผลกระทบต่อกำไรของบริษัทได้ เพราะถ้าบริษัทจัดหาเงินทุนด้วยการก่อหนี้ ก็จะต้องเสียดอกเบี้ย อีกทั้งยังต้องเสียค่าจัดเก็บสินค้า ค่าสูญเสียจากการเสื่อมสภาพของสินค้า ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องคิดกลยุทธ์ในการที่จะผลักดันให้สินค้าถูกเปลี่ยนมาเป็นเงินสดให้เร็วขึ้น เช่น การจัดโปรโมชั่น เป็นต้น

อัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (Accounts Payable Turnover) เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่แสดงถึงความสามารถชำระหนี้คืนให้แก่เจ้าหนี้ของบริษัท โดยปกติแล้ว กิจการย่อมอยากให้อัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้มีค่าต่ำ ซึ่งหมายถึงการจ่ายเงินชำระเจ้าหนี้ช้าลง ในอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องสำอางส่วนใหญ่เจ้าหนี้การค้าจะให้เครดิต(ยอดซื้อเชื่อ) กับโรงงานขนาดเล็กประมาณ 30 วัน ถ้าให้เครดิตนานกว่านั้น เจ้าหนี้หรือผู้จำหน่ายวัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์มักจะคิดค่าใช้จ่ายและแฝงเข้าไปอยู่ในราคาวัตถุดิบหรือบรรจุภัณฑ์ที่ขายให้โรงงาน ผู้บริหารอาจจะต้องพิจารณาเลือกเครดิตที่เหมาะสมกับกิจการ ถ้ากิจการมีเงินทุนเพียงพอ ไม่ต้องกู้เงินมา ก็สามารถต่อรองลดราคากับผู้จำหน่ายได้ เป็นการลดต้นทุนวัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ผลิตสินค้า ทำให้กิจการมีกำไรเพิ่มขึ้น

จากผลการศึกษาวิจัย พบความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินด้านที่แสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม, อัตราหมุนเวียนลูกหนี้การค้า, อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือ และอัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า) และอัตรากำไร (อัตรากำไรขั้นต้น, อัตรากำไรจากการดำเนินงาน และอัตรากำไรสุทธิ) ของกิจการ อัตราส่วนทางการเงินเป็นเครื่องมือหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของข้อมูลต่างๆ ในงบการเงิน บ่งชี้ถึงฐานะทางการเงิน สภาพคล่อง ผลการดำเนินงาน และความสามารถในการทำกำไรของกิจการ ผู้บริหารสามารถทราบถึงศักยภาพการบริหารงานที่ผ่านมา นำไปสู่การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการดำเนินงานที่ลดความเสี่ยงและสร้างผลตอบแทนให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกิจการนั้นได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถแข่งขันต่อไปได้ในอนาคต

5.2 ข้อจำกัดในการวิจัย

การศึกษาข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทต่างๆ โดยใช้ข้อมูลจากงบแสดงฐานะทางการเงินและอัตราส่วนทางการเงิน จากฐานข้อมูล Business Online จำเป็นต้องอาศัยวิธีการเก็บข้อมูลที่เป็นระบบและถูกต้องแม่นยำ อีกทั้งความน่าเชื่อถือของการรายงานข้อมูลทางการเงินของบริษัทต่างๆ เป็นสิ่งที่สำคัญที่จะสนับสนุนให้งานศึกษามีความน่าเชื่อถือมากขึ้น การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินย้อนหลัง 5 ปี ในช่วงปี พ.ศ.2553 ถึงปี พ.ศ.2557 พบว่า

บริษัทที่เป็นธุรกิจขนาดเล็กจำนวนมากที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วน ทำให้จำนวนกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนไม่มาก

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

งานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาเพียงอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องสำอาง (สบู่ เครื่องหอม เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์ในห้องน้ำ) เท่านั้น หากมีการทำงานวิจัยในอนาคตควรทำกับอุตสาหกรรมกลุ่มอื่นๆ หรือแบ่งทำตามขนาดของอุตสาหกรรม เพื่อดูว่าจะให้ผลในลักษณะเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรในระหว่างอุตสาหกรรม และต่างกันอย่างไรสำหรับอุตสาหกรรมเดียวกันแต่มีขนาดต่างกัน เพื่อที่ผู้บริหารจะได้นำมาผลนั้นเป็นแนวทางในการวางกลยุทธ์การบริหารสินค้าคงคลัง หรือการบริหารเครดิตทั้งลูกหนี้และเจ้าหนี้ เพื่อสร้างผลกำไรให้บริษัทได้อย่างเหมาะสม

รายการอ้างอิง

หนังสือ

เพชร ชุมทรัพย์, ศ. วิเคราะห์งบการเงิน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมศาสตร์. 2548.

บทความวารสาร

Enekwe Chinedu Innocent, Okwo Ifeoma Mary and Ordu Monday Mathew. (2013) "Financial Ratio Analysis as a Determinant of Profitability in Nigerian Pharmaceutical Industry." International Journal of Business and Management 8 (8), 107-117.

Halimanhton Borhan, Rozita Naina and Mohamed Nurnafisah Azmi. (2014) "The impact of financial ratios on the financial performance of a chemical company." World Journal of Entrepreneurship, Management and Sustainable Development 10 (2), 154-160.

Darush Yazdanfar Peter Öhman. (2015), "Debt financing and firm performance: an empirical study based on Swedish data", The Journal of Risk Finance 16 (1), 102-118.

วิทยานิพนธ์

อรรถชัย เตชะลปนรัตน์. อัตราส่วนทางการเงิน : ตัวชี้วัดกลุ่มอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินและกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ. 2549.

อัจฉรา ปวงปิ่น. อัตราส่วนทางการเงินด้านสินทรัพย์ : ตัวชี้วัดกลุ่มอุตสาหกรรม กรณีศึกษา บริษัทในอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้าง (Construction Materials) และอุตสาหกรรมพาณิชย์ (Commerce) ซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2549.

มาโนช ชูอำพันธ์. การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินและราคาตลาดของหลักทรัพย์ กรณีศึกษา : SET50 และ MAI. 2552.

ธราทิพย์ สิริจินดา. ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์. 2553.

นัจชร วุฒิพงศาธร. ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษา ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยรวม และแยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม. 2553.

ลลิตา เอื้ออำนวยชัย. ผลกระทบของเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นระหว่างปี พ.ศ.2551-2553 ต่ออัตราส่วนทางการเงิน. 2554.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายโสภณ บุญถนอมวงศ์
วันเดือนปีเกิด	2 ตุลาคม 2515
วุฒิการศึกษา	ปีการศึกษา 2551 : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2536 : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เคมีอุตสาหกรรม) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ตำแหน่ง	ผู้จัดการฝ่ายพัฒนาธุรกิจ บริษัท นีโอคอสเมต จำกัด
ประสบการณ์ทำงาน	2552-ปัจจุบัน: ผู้จัดการฝ่ายพัฒนาธุรกิจ บริษัท นีโอคอสเมต จำกัด 2549-2552: ผู้จัดการฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์ บริษัท นีโอคอสเมต จำกัด 2545-2549: ผู้จัดการฝ่ายผลิต บริษัท นีโอคอสเมต จำกัด 2539-2545: ผู้จัดการฝ่ายเทคนิคและควบคุมคุณภาพ บริษัท นีโอคอสเมต จำกัด 2537-2539: หัวหน้าแผนกวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ บริษัท รูเบียอุตสาหกรรม จำกัด 2536-2537: Packaging Technologist บริษัท รูเบียอุตสาหกรรม จำกัด